

Potrebuje takúto Maticu?

To, že Matica slovenská si neplní úlohy vyplývajúce zo zákona NR SR o Matici slovenskej je všeobecne známe. Ak si však niekto myslel, že po bývalom predsedovi MS Mariánovi Tkáčovi už nemôže byť v Matici slovenskej horšie, tak sa hlboko mýlil. Tkáčov poslušný poskok, Marián Gešper, nielen dôsledne kráča v stopách svojho veľkého učiteľa, ale v mnohom ho už začína aj prevyšovať. Arogantným spôsobom porušuje zákon NR SR o Matici slovenskej. Nie riaditelia a vedúci pracovníci, ktorí priamo zodpovedajú za svoje pracoviská, ale Gešper svojvoľne rozhoduje o tom, kto bude prijatý alebo prepustený z ústavu, alebo z odborného pracoviska. V rozpore so zákonom NR SR o MS a Stanovami MS Gešper ignoruje právnu subjektivitu matičných ústavov a odborných pracovísk. Po poslednom valnom zhromaždení sa Matica zmenila na jeden veľký miestny odbor, ktorý diktátorsky ovláda Gešper so svojou kamarilou. Všetci riaditelia a vedúci pracovníci sú ticho, pretože si uvedomujú, že aj ten najmenší náznak odporu a nesúhlasu by znamenal ich vyhodenie z Matice slovenskej.

Gešperovým zámerom je personálne obsadiť Maticu slovenskú ľuďmi, ktorí mu zaistia čo najdlhšie zotrvanie vo funkcii predsedu s perspektívou trvalých finančných príjmov z matičných zdrojov, ako aj z finančných zdrojov Neografie a.s. Do zamestnaneckého pomeru cieľavedome presadzuje rôzne pochybné indivíduá, najmä z radov nezamestnaných, o ktorých v Matici predtým nikto ani len nechyroval. A to všetko bez výberového konania a často aj bez vedomia samotných riaditeľov odborných pracovísk!

Matičný rozpočet jasne dokumentuje, že finančné prostriedky slúžia predovšetkým na mzdy a to najmä volených funkcionárov a vybraných členov Mladej Matice. Gešper pritom nezabúda ani na svojich príbuzných. Výsledkom takéhoto nakladania s finančnými prostriedkami je, že súčasná Matica nielenže stratila charakter vedeckého pracoviska, ale v rozpore so zákonom NR SR o Matici slovenskej prestala sa starať o Slovákov žijúcich v zahraničí, ako aj o Slovákov žijúcich na jazykovo zmiešanom území SR.

Priam ukážková je v situácia v Stredisku národnostných vzťahov, ktoré kedysi nám bolo veľmi nápomocné na južnom Slovensku. Okrem budovania dokumentácie, pravidelne monitorovalo situáciu na slovenskom juhu. Spolupracovalo a koordinovalo svoju činnosť s príslušnými ústrednými štátnymi inštitúciami v Bratislave. Realizovalo početné prieskumy v súvislosti s uplatňovaním zákona o štátnom jazyku, ako aj s uplatňovaním dvojjazyčnosti.

Realizovalo aj prieskumy v slovenskom školstve, v miestnej a regionálnej kultúre a predkladalo návrhy na riešenie. V stredisku pracovali odborníci, ktorí sa profesionálne venovali národnostnej problematike (právnici, národopisci, kulturológovia, historici). Pri stredisku pôsobili tímy externých spolupracovníkov. Pod nekvalifikovaným vedením Tkáča a Gešpera dnes z toho v Matici nič neexistuje. A v súčasnosti umŕtvené Stredisko národnostných vzťahov slúži predovšetkým pre členov Mladej Matice ako povestná trafika na vysávanie mzdových prostriedkov.

Tak, ako Matice slovenskej aj Strediska národnostných vzťahov sa zmocnili nevzdelaní nedoukovia z Mladej Matice. Stredisko národnostných vzťahov vedie V. Komora, naslovovzatý „expert na národnostnú otázku“ – absolvent pravoslávnej bohosloveckej fakulty. Sídli v Martine, odkiaľ „riadi“ jednu – jedinú pracovníčku, ktorá zasa sídli na opačnej strane Slovenska, v Štúrove. To, že pán Komora je absolútne negramotný v otázke národnostných vzťahov, to nikoho vo vedení Matice nezaujíma. Gešper mu jednoducho prideliť trafiku. Hlavným kritériom pre vykonávanie akejkoľvek vedúcej funkcie v Matici slovenskej je totiž otrocká oddanosť zamestnanca predsedovi Gešperovi. Za výbor MS má na starosti Slovákov na južnom Slovensku M. Nemeč, ktorý zasa sídli v Liptovskom Mikuláši. Tento človek nikdy sa nebol na nás ani len pozrieť, nikto ho nepozná. Dopolial nepredložil vo výbore MS žiaden návrh, žiaden koncepčný materiál, aby napomohol riešiť našu situáciu v školstve, alebo pri uplatňovaní štátneho jazyka. Ale plat za túto svoju (ne)činnosť, podobne ako pán Komora, poctivo poberá. Problém je v tom, že Gešper nemá na južnom Slovensku oddaných otrokov (až na zopár dôchodkýň), takže matičné inštitúcie, ktoré majú v kompetencii problematiku južného Slovenska musia sídliť v Martine a v Liptovskom Mikuláši. Výsledky ich práce sú však nulové, ale gešperovcov to vôbec nezaujíma.

Situácia, aká je v Stredisku národnostných vzťahov, verne ilustruje celkovú situáciu, aká za posledných desať rokov panuje na jednotlivých odborných pracoviskách a ústavoch Matice slovenskej. Len na ilustráciu: Pokiaľ v Stredisku národnostných vzťahov pracujú dvaja zamestnanci a v Krajanskom múzeu MS v Martine jeden zamestnanec, v privilegovanom Dome Matice slovenskej v Banskej Bystrici sú v zamestnaneckom pomere štyria(!) pracovníci. (Jeden z nich pritom trpí zvláštnou mániou. Aby si dodal sebavedomie s obľubou sa prezlieka do generálskej uniformy). Dom MS v Banskej Bystrici vedie prvý podpredseda MS, M. Hanuska, známy nedouk, ktorý nie je schopný zoštylizovať dve súvislé vety bez toho, aby v nich neurobil aspoň päť – šesť pravopisných chýb. Samozrejme, že tento analfabet je členom Mladej Matice a rovnako ako Komora a Nemeč je otrocky oddaný predsedovi MS Gešperovi, čím spĺňa hlavnú podmienku pre prácu v súčasnej Matici slovenskej.

Človeku je z toho zle, keď si pomyslí, ako dopadla naša najstaršia celonárodná ustanovizeň. V tejto bezvýhodiskovej situácii sa nástojčivo natíska otázka: potrebujeme vôbec takúto Maticu slovenskú? Na južnom Slovensku určite takúto „Maticu“ nepotrebujeme! Okrem odhaľovania pamätných tabúl a búst a organizovania jalových konferencií a seminárov nič pre nás nerobia. Svedčí o tom aj článok uverejnený na webovom portály Hlavné správy. Vlado D.

Nie všetci Slováci sa na Slovensku môžu učiť po Slovensky. Zarážajúce?

Bratislava 11. mája 2019 (HSP/Foto:TASR-Marko Erd)

Môže to znieť neuveriteľne, ale na Slovensku sa treba doprosovať o ústavné právo vzdelávať sa v štátnom slovenskom jazyku. A pritom je to v mnohých obciach na juhu Slovenska realita. Napríklad v obci Rohovce len 30 kilometrov od Bratislavy

Ilustračné foto

Obec slovenskú školu zrušila keď školský zákon dal kompetencie obciam rozhodovať o tom, aké školy budú otvorené. Už tretí rok rodičia bojujú o to, aby sa tam znova otvorili aspoň slovenské triedy. Márne.

Už tam bol aj nový premiér a tiež bol prijatý nový zákon ktorý to mal vyriešiť. Pritom na Slovensku je v súčasnosti otvorených 25 škôl s vyučovacím jazykom maďarským, ktoré navštevuje iba od troch do deväť detí.

Slovensko sa nespráva k svojim menšinám macošsky ako napríklad Lotyšsko, Estónsko alebo najnovšie Ukrajina, kde menšinové školstvo zatvorili alebo sa zatvára. V drivej väčšine ide o školy v ktorých sa pôvodne vyučovalo po rusky, ale na Ukrajine aj po maďarsky, poľsky alebo rumunsky.

Na druhej strane Slovensko poskytuje menšinám vysoký nadštandard (stačí si porovnať situáciu s maďarskou menšinou na Ukrajine a na Slovensku). Na Slovensku sa všetky predmety spravidla vyučujú v jazyku národnostnej menšiny, čo je skutočne zriedkavé (napríklad o slovenskom menšinovom nadštandarde Slováci v Maďarsku môžu iba snívať).

Je tiež všeobecne známe, že na Slovensku sa na školách s iným vyučovacím jazykom ako slovenským štátny jazyk vyučuje na nedostatočnej úrovni. Výsledkom je, že mnohí absolventi stále menej a menej ovládajú štátny jazyk.

Ale je naozaj nedôstojné a neakceptovateľné, aby rodičia na Slovensku museli doslova prosiť o to aby ich deti mohli na Slovensku chodiť do slovenskej školy. A dočkajú sa len opätovného odmietnutia a rôznych často absurdných výhovoriek, lebo nie je ochota otvoriť slovenskú školu alebo len triedu. Pritom počet záujemcov o slovenskú školu často prevyšuje počet žiakov v školách s maďarským vyučovacím jazykom, ako ukazujú hore uvedené príklady.

Slovenské školy chýbajú všade na južnom Slovensku, ale najpálčivejšia je asi situácia na juh od Bratislavy. Navyše, školy so slovenským vyučovacím jazykom navštevuje asi dvakrát viac žiakov, ako je priemer na školách s vyučovacím jazykom maďarským.

Čiastkové opatrenia, ako to, že v školskom obvode má byť v prípade záujmu dostupná škola v okruhu šiestich kilometrov, alebo aj vyčlenenie financií na stavbu slovenskej školy, vec zásadným spôsobom neriešia, lebo napríklad dotyčné obce nie sú ochotné dať pozemok na stavbu slovenskej školy.

Vie si niekto z kompetentných predstaviť, akí zúfalí môžu byť rodičia v takejto situácii? Veď musia v prvom rade pracovať a zarábať na živobytie. A starať sa o chod domácnosti a výchovu svojich detí. A pritom ešte majú voziť svoje deti desiatky kilometrov denne do školy a prosíkať, aby sa ich deti mohli vzdelávať v štátnom jazyku? Toto je nielen absurdné, ale aj nedôstojné a neakceptovateľné.

Čo to je za štát, ktorý nevie zabezpečiť výučbu v štátnom jazyku na vlastnom území pre všetkých, čo sa v ňom chcú vzdelávať? Či skutočne štát nemá možnosti na to, aby to zabezpečil? A čo tie rozhádané a hašteriace sa tzv. slovenské strany? Nevedia sa dohodnúť ani na tom, ako zabezpečiť výučbu v štátnom jazyku na celom Slovensku pre tých, ktorí majú o to záujem? Je množstvo spôsobov ako to zabezpečiť. Stačí len mať vôľu a dohodnúť sa na zákone, vyhláske !!!!

Niektoré môže povedať, že týmto by sa rozdúchavali národnostné vášne. Že by sa utláčali menšiny. Naozaj? Je to skutočne tak? Ako už bolo uvedené, Slovensko dodržiava vysoký nadštandard vo vzťahu k menšinám a tento nadštandard mal byť zachovaný. Nech sa naše menšiny cítia komfortne. Nech zostanú otvorené školy pre národnostné menšiny s počtom menej ako desať žiakov.

Ale je neakceptovateľné, aby sa na Slovensku rodičia doprosovali, aby sa ich deti mohli vzdelávať v štátnom jazyku. Štát má povinnosť zabezpečiť vzdelávanie v štátnom jazyku pre všetkých záujemcov bez výnimky. A štát to nie je len vláda, ale aj parlament, ktorý prijíma zákony.

Dezider Štefunko

<https://www.hlavnespravy.sk/nie-vsetci-slovaci-sa-na-slovensku-mozu-ucit-po-slovensky-zarazajuce/1752447>